REDACŢIUNEA,
Administraţiunea şi Tipografia.
BRAŞOV, piaţa mare Nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc. Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la ADMINISTRAŢIUNE în Braşov şi la următórele Birourĭ de anunciurĭ:
In Viena: M. Dukes Nachf. Sex. Augenfeld & Emerich Lesner, Heinrich Schalek. Rudolf Mosse. A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik. In Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. In Hamburg: Karolyi & Liebmann.
PREŢUL INSERŢIUNILOR: o seriă garmond pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. — Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoială.
RECLAME pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXIII.

„GAZETA" iese în fiăcare ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
N-rii de *Duminecă* 2 fl. pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de *Duminecă* 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Braşov
Administraţiunea, Piaţa mare Têrgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. — Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. — Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 92. Braşov, Miercurĭ 26 Aprilie (9 Maiŭ). 1900.

Reîntórcerea dela Berlin.

Erĭ la amédĭ s'a reîntors monarchul nostru din călĕtoria la Berlin în vechia sa capitală. Primirea simpatică şi entusiastă, ce i-s'a făcut de către împĕratul Wilhelm şi poporaţiunea berlinesă, fiind sĕrbătorit ca seniorul venerat între domnitorii statelor triplei alianţe, i-a lăsat fără îndoială o adêncă şi plăcută impresiune, căreia i-a şi dat viuă espresiune de repeţite-orĭ în decursul ḑilelor festive câte le-a petrecut în capitala germană. Abia se va fi odihnit însĕ puţin după lunga călĕtoriă, în palatul sĕu dela Schönbrunn, şi monarchul érăşĭ va fi fost împresurat de multe probleme şi grijĭ, ce-l aşteptau acasă.

Astăḑĭ se deschide „Reichsrath"-ul din Viena şi cu el se ridică din nou tóte cestiunile, ce aşteptă de anĭ de ḑile înzadar deslegarea lor, şi se vor urni din nou luptele înverşunate din parlament şi crisele, cu carĭ sunt împreunate.

In Budapesta se vor deschide delegaţiunile, carĭ cu marile pretenţiunĭ, ce le va face din nou administraţia de rĕsboiŭ pentru înmulţirea armatei şi a flotei, vor nasce alte dificultăţĭ, carĭ tóte causéză îngrijire monarchului.

Insĕ nicĭ asupra mersului lucrurilor în Ungaria Majestatea Sa nu póte fi liniştit, căcĭ orĭ cât de neted ar merge lucrurile de-ocamdată în dietă, nu póte fi îndoială la curtea din Viena despre aceea, că şi aicĭ popórele numai mulţumite nu sunt. Orĭ cât de favorabile, ba chiar strălucite ar fi raporturile, ce le primesce Majestatea Sa dela consiliarii sĕĭ ungurĭ despre „pacea, liniştea şi mulţumirea", ce domnesce în ţéră, totuşĭ capul statului cu vechia sa esperienţă va trebui sĕ simtă, că nu pot fi oglinda fidelă a realităţii, căcĭ minunĭ nu se pot întêmpla nicĭ în Ungaria. Şi ar fi o curată minune, ca în timp aşa de scurt, sĕ se fi şters aprópe cu totul caracterul poliglot în partea de dincóce a monarchiei.

Tocmai acum cu ocasiunea călĕtoriei sale, Suveranul nostru a avut ocasiune sĕ facă o asĕmĕnare între imperiul german cu caracter naţional unitar şi între Austro-Ungaria cu popórele ei atât de diferite. Şi tocmai de aci a putut sĕ-şĭ ia din nou convingerea, că monarchia, ce o stăpânesce, numai printr'o sinceră şi dréptă împăcare între tóte popórele ei póte sĕ-şĭ câştige şi ea acea putere consolidată, care s'o pună în posiţia de a emula cu împĕrăţia germană.

De asemenĭ gândurĭ va fi fost probabil cuprins Majestatea Sa în ḑiua când s'a inaugurat monumentul împĕratului german şi regelui ungar Sigismund. Impĕratul Wilhelm anume a amânat festivitatea acésta a inaugurării pentru-ca sĕ pótă fi de faţă şi înaltul sĕu aliat. Dér Majestatea Sa n'a luat parte la inaugurare, ci l'a trimis pe d-l de Szögyenyi sĕ-l represente şi unele vocĭ unguresci susţin, că causa principală pentru care monarchul nostru a absentat dela inaugurarea monumentului lui Sigismund ar fi fost consideraţiunĭ faţă cu Cehii, carĭ au pe Sigismund în cartea lor négră, find-că a persecutat pe Hus şi pe Husiţĭ.

Impĕratul Austriei, spun aceste vocĭ, nu póte face tóte câte plac regelui ungar şi naţiunei maghiare. El are diferite popóre şi nu vré sĕ supere nicĭ pe unul, ér Cehii şi aşa nu's încântaţĭ de visita dela Berlin, pentru-că aşa cred, că ea avea sĕ fiă semnalul, că în Austria din nou se va începe lumea germană.

Etă, în lumina acésta plină de grijĭ şi probleme grave se presentă monarchia dualistă la reîntórcerea suveranului sĕu din călĕtoria menită a strînge legăturile de alianţă cu Germania.

Situaţia guvernului austriac. O telegramă din *Viena* spune următórele: In cercurile politice de aicĭ circulă scirea, că Cehii-tinerĭ, Slavii de Sud, partida poporală şi alte grupurĭ ale fostei majorităţĭ, fac ca prin atitudinea lor sĕ fiă *sguduită posiţia cabinetului Koerber.* Se vorbesce, că întru cât Cehii prin obstrucţiunea lor ar împiedeca predarea proiectului de lege a limbilor unei comisiunĭ speciale, *cabinetul va trebui sĕ dimisioneze.* După alţii retragerea cabinetului nu se va întêmpla, decât după-ce proiectul pentru investiţiunĭ şi provisoriul budgetar vor fi votate de parlament. *Cehii ameninţă cu cea mai energică obstrucţiune* deja în prima şedinţă a „Reichsrath"-ului.

Din Bucovina.

Pacea-i încheiată.

Sub titlul acesta ḑiarul „*Deşteptarea*" scrie în numĕrul sĕu dela 6 Maiŭ a. c. între altele:

Pacea cu guvernul e încheiată. Deputaţii românĭ s'au împăcat cu presidentul Bourguignon. Impăcarea acésta au făcut'o deputaţii în numele întregului neam românesc din acéstă ţéră. Ei au luat pe umerii şi pe cugetul lor rĕspunderea pentru pacea încheiată.

Numai doi deputaţĭ românĭ n'au voit sĕ-aĭ încarce cugetul cu povara unei rĕspunderĭ atât de uriaşe, de aceea au rĕmas neîmpăcaţĭ şi nemulţumiţĭ cu presidentul Bourguignon şi cu isprăvile acestuia.

Aceştĭ doi deputaţĭ ai noştri sunt domnii Dr. George *Popovicĭ* şi Dr. Iancu cav. de *Flondor.* Ceialalţĭ dearêndul s'au împăcat. (Se vorbesce că şi bĕtrânul Dr. *Ţurcan* merge umĕr la umĕr cu d-nii Popovici şi Flondor. Când vom sci de bună sémă, vom vesti pe loc).

Sfăturile şi punerile la cale în trebile păcii încheiate s'au făcut în tăcere adêncă şi în mod tainic, aşa că nime n'a putut afla cele ce s'au petrecut între deputaţii noştri şi baronul Bourguignon.

Am aflat numai atâta, că d-nii Popovicĭ si Flondor nu s'au putut împăca, ei au rĕmas şi mai departe încredinţaţĭ, că o împăcare cu un om ca d-l Bourguignon nu-i cu putinţă, căcĭ prea multe dovedĭ avem că nu ni-a fost nicĭ-odată binevoitor, ci din potrivă.

De ce sĕ ne ţinem acuma? Pe carĭ dintre deputaţii românĭ sĕ-i ţinem de *ai noştri*, pe cei ce s'au împăcat, séu pe d-nii Dr. George Popovicĭ şi Dr. Iancu Flondor, carĭ n'au voit sĕ se împace?

Noi cerem cu tărie ca deputaţii românĭ sĕ ne dee socotélă amĕrunţită despre tóte cele ce au pus la cale când au încheiat pacea. Voiam sĕ vedem întru cât s'a pocăit baronul Bourguignon şi ce-a făgăduit că va face spre binele şi bunaînţelegere din Bucovina.

Cum voiesce domnul Bourguignon sĕ tocméscă cele ce le-a stricat când cu alegerile pentru dietă? Cum îşĭ întemeiază dumnialui góna contra treicolorului românesc? Cum va spăla el faţa preoţimei nóstre în care a scuipat în ḑiua de 18 August a anului trecut? Cum va dovedi, că fraţii Branisce au trebuit sĕ fiă isgoniţĭ din Bucovina? Scurt: tóte, tóte voim a le sci de cu bună vreme.

Domnilor deputaţĭ! Ţéra întrégă e fórte nedumerită din causa păcii ce aţĭ încheiat.... Puneţĭ capĕt nedumeririi poporului. Sunteţĭ datorĭ sĕ o faceţĭ. S'a trecut vremea când poporul român din Bucovina nicĭ habar nu avea de cele ce dereg deputaţii ţerii. Astăḑĭ poporul nostru începe a înţelege cum se deapănă trebile pe lume şi vai de cei ce vor fi prinşĭ cu ocaua mică.

Aşteptăm cu nerăbdare sĕ gustăm şi noi odată din ródele, ce le va aduce împăcarea cu guvernul. Etă a sosit timpul, când baronul Bourguignon îşĭ póte arĕta dragostea şi bunăvoinţa sa faţă de poporul românesc. Arete acuma că-i omul dreptăţii şi al adevĕrului, décă până acuma n'a putut arăta.

*

Ca întregire la cele comunicate ierĭ cu privire la sistarea apariţiunei „Patriei" mai notăm, că *personalul redacţional* al acestei foi declară, că în intervalul până la reapariţia ei va observa şi el o „*abstinenţă completă*, nelucrând la alte foi eventuale de provenienţă şi cu tendinţe dubióse".

FOILETONUL „GAZ. TRANS".

O visită la „Mărcuţa".

Ómenii din tóte timpurile şi din tóte ţĕrile s'au îngrijit de alinarea suferinţelor celor nenorociţĭ. Spitalele, ospiciile de infirmĭ şi de pelagroşĭ, asilele de bĕtrânĭ şi de nópte, aceste aşeḑăminte de asistenţă publică, sunt tot atâtea dovedĭ de caritate, tot atâtea semne ale iubirei de-aprópelui.

România numĕră astăḑĭ *155* aşeḑăminte de felul acesta, cu un total de 8335 paturĭ, şi e de notat, că e singura ţéră din lume, care dă întreţinerea *în mod gratuit* atâtor nenorociţĭ, tuturor bolnavilor de orĭ-ce naţionalitate şi confesiune.

Eforia Spitalelor civile din Bucurescĭ întreţine din marea fundaţiune Ghika-Cantacuzino, pe lângă cele cincĭ spitale din capitală, şi ospiciul de alienaţĭ „*Mărcuţa*" dela Pantelimon, care e şi cel mai mare din ţéră. In total avem în ţéră patru spitale de alienaţĭ, şi anume „*Mărcuţa*" cu 480 paturĭ, „*Golia*" la Iaşĭ cu 100 paturĭ, „*Madona-Dudu*" la Craiova cu 79 paturĭ şi altul la *Mănăstirea Neamţu* cu 60 paturĭ, tóte întreţinute din fundaţiunĭ particulare.

In ḑilele trecute, însoţit de câţĭ-va amicĭ, mi-s'a dat ocasia sĕ visitez „*Mărcuţa*". O pană cât de măiastră şi nu póte descrie în culorĭ destul de vii impresiile, ce ţi-le dă vederea atâtor fiinţe nenorocite. Eu n'am pretenţia sĕ fac literatură şi de aceea mĕ mărginesc a scrie numai, ce am vĕḑut.

Marele ospiciu de alienaţĭ „Mărcuţa" e situat pe şoséua Pantelimon, cale de $1/2$ óră din Bucurescĭ. Din depărtare se zăresce vechia biserică a ospiciului cu zidurile roşii, dărăpănate, ruinate, carĭ par'că îţĭ amintesc traiul celor ce locuesc aḑĭ în jurul ei.

In câte-va minute suntem la pórta principală.

In faţa ospiciului e o grădină mare, frumósă, bine îngrijită, unde cei mai puţin bolnavĭ sunt lăsaţĭ liberĭ sĕ-şĭ facă preumblarea ḑilnică. Un fluerat lung, ascuţit anunţă sosirea nóstră.

Internul de gardă ne primesce cu multă amabilitate şi se oferă a ne conduce în interiorul ospiciului. Ne recomandă sĕ fim calmĭ, sĕ vorbim cu ei prietinesce, ca sĕ nu înfuriăm pe vre-unul.

Intrăm pe pórta a doua.

In curte erau vre-o 20 de inşĭ. Uniforma lor de colóre cenuşiă, pe cap bonete de aceeaşĭ colóre, feţele palide, ochii turburĭ cu privirea vagă, pierdută, rĕtăcită, — tóte, tóte îţĭ insuflă grózǎ şi compătimire. Ne întêmpină un Ovreu bĕtrân, cu favorite albe, un tip de pungaş, care — ne spune internul — tótă ḑiua umblă de colo până colo după doctorĭ, după internĭ, după servitorĭ. Nu se face nimic necontrolat de el.

— „Vĕ recomand pe d-l Rosenthal!" ni-'l presentă internul.

— „Ehei, bine aţĭ venit!" — se adreséză el nouĕ. — D-vóstrĕ voiţĭ sĕ visitaţĭ balamucul? Haideţĭ sĕ vĕ conduc eu. Aicĭ vedeţĭ tot felul de nebunĭ. Da cel mai mare nebun sciţĭ care e? Doctorul Sutzu*)!"

— „E alcoolic — ne spune internul — are dese accese de furii şi atuncĭ îl punem în cămaşa de forţă. Aḑĭ e liniştit".

Tot în curte era un copil de vre-o 15—16 anĭ, un idiot, imbecil, care are fórte dese accese de furii. „A rupt până acum 75 cămăşĭ de forţă" ne spune internul. Imĭ cere un ban. Eu îi dau un franc. Il ia, îl mirósе, scuipă şi îl aruncă jos. „Pfui, du-te dracului jidane!"

— „Dă-i un ban!" ḑice Rosenthal.

Ii dau un gologan, pe care după-ce 'l mirósă, îl pune în buzunar ḑicênd: „Ăsta e bun".

Intrăm în sălĭ.

O curăţeniă esemplară. pretutindenĭ, deşi clădirea e vechiă. „*Secţia furioşilor*" de o parte, „*secţia liniştiţilor*" de altă parte.

In paturĭ erau puţinĭ, cei mai mulţĭ fiind prin curţĭ şi prin grădină.

In primul pat un Ungur sta ghemuit cu plapoma trasă pe cap.

— „A venit Ilie Obregia, a venit Ilie Obregia!" îi strigă internul*).

*) Dr. Sutzu e medic primar al ospiciului.

*) Dr. Obregia e alt medic primar al ospiciului.

Sěrbările din Berlin.

Sěrbările aranjate în capitala germană din incidentul proclamării majorenităţii principelui mostenitor german, s'au încheiat Duminecă séra. Étă cele ce s'au întêmplat în cursul ḑilei de 6 Maiŭ:

Desvělirea statuei Sigismund. La 8 óre a. m. s'a desvělit în Siegessallé statua fostului împěrat german şi rege ungar *Sigismund.* Au asistat la actul de desvělire împěratul Wilhelm, principele moştenitor, şi principii Frideric Eitel, Adalbert, Wilhelm August şi Oscar. A mai asistat ambasadorul austro-ungar de Szögyenyi, mareşalul curţii Eulenburg, secretarul de stat Bülow, şeful cancelariei cabinetului Lucanus, primarul oraşului Berlin şi câţĭ-va miniştri. Monarchul nostru *n'a fost de faţă* la desvělire, şi încă, pe cum se susţine, *din motive politice.* Cu ocasia desvělirei *nu s'a ţinut nicĭ o vorbire.*

Actul proclamării majorenităţii era aşteptat cu neastîmpěr. Des de diminéţă lume imensă curgea spre palat. In curtea palatului cânta musica cuirasirilor de gardă. Prima companiă a regimentului de gardă venise cu stindard şi musică. Inainte de ora 11 sunet de clopote avisară începutul sěrbării prin serviciŭ divin, sěvîrşit în capela palatului, unde într'aceea se adunară somităţile învitate. La altar ocupară loc preoţii, alăturĭ stătea stegarul regimentului de gardă, lângă el doi ofiţerĭ. La stânga se afla postată prima companiă a regimentului cu arma la picior. De-a stânga altarului ocupa loc corpul diplomatic, apoi representanţii estraordinarĭ ai domnitorilor strěinĭ, membrii consiliului federal, oficerii strěinĭ şi delegaţii regimentelor strěine şi germane. Vis-à-vis de altar ocupau loc cavalerii ordinului vulturului negru, între ei contele Goluchowski; apoi generalii şi admiralii, miniştri şi persónele princiare cu suitele.

Majestatea Sa *Francisc Iosif* intră în capelă conducênd la braţ pe împěrătésa *Augusta*; împěratul *Wilhelm* conducênd pe marea ducesă de Baden etc. După Maj. Sa Francisc Iosif şi împěrătésa, urmau micii principĭ imperialĭ, moştenitorul de tron italian etc.

După întrare *principele moştenitor german* ocupă loc dinaintea altarului între împěratul şi împěrătésa. La stânga sta monarchul nostru.

Corul întonă o cântare, după care preotul de curte *Dryander* vorbi despre următórea ḑicere din scriptură: „Sě te întărescĭ şi sě fi om. Şi sě păzescĭ moştenirea Domnului těu Dumneḑeu, ca sě umbli pe căile lui, sě ai spor în tóte ce lucrezĭ şi pretutindenĭ unde te întorcĭ“.

El sfîrşi vorbirea ḑicênd: „Gândesce-te la devisa marelui principe electoral: *Pro Deo et pro popolo.* Aşa sě facĭ jurămênt pe vechiul steag prusian“.

După întonarea unei cântărĭ religióse se auḑi de-odată sunet de trîmbiţă şi răpăit de tobă. Urmă adecă *depunerea jurămêntului.* Primul colonel al regimentului de gardă păşi dinaintea altarului cu stindardul primului batalion şi plecă stindardul. Lângă el erau generali *Boeck, Pallach, Kassel* şi *Moltke.* După-ce plecă înainte şi împěratul *Wilhelm* principele moştenitor îşĭ ridică drépta spre jurămênt, ér mâna stângă şi-o puse pe steag, Prim-adjutantul împěrătesc recită jurěmêntul steagului, pe care principele îl recită şi el cu voce înaltă. Împěratul strînse apoi mâna principelui, îl sărută de douěorĭ pe faţă, ér principele sărută mâna împěratului. Musica întonă imnul lui Wilhelm de Nassau şi în Lustgarten s'au dat salve de onóre.

După depunerea jurămêntului, s'au retras cu toţii părăsind capela şi mergênd la palat. Aicĭ s'au primit gratulaţiunile, după care s'a dat un dejun de 38 tacâmurĭ.

La 7 óre séra s'a dat un prânḑ de gală în sala albă a palatului. Şi cu ocasia acésta s'au schimbat toaste între Majestăţile Lor împěraţii Wilhelm şi Francisc Iosif.

Plecarea monarchului din Berlin a urmat în aceeaşĭ ḑi la 10 óre séra. La gară s'a presentat împěratul Wilhelm, principele moştenitor şi alte persóne princiare. Cei doi domnitorĭ s'au despărţit estraordinar de cordial. S'au îmbrăţişat şi s'au sărutat de trei-orĭ. Când trenul plecă, strigărĭ de „hoch“ isbucniră din piepturile celor de faţă.

*

Drept moment remarcabil al acestei întrevederĭ însemnăm, că contele Goluchowski a conferit de mai multe orĭ cu secretarul de stat Bülow şi cu principele Hohenlohe. Majestatea sa monarchul Francisc Iosif a primit în audienţă separată pe cancelarul Hohenlohe, cu care ocasiă s'a vorbit despre cestiunile politice actuale mai însemnate.

Sinodul eparchial aradan.

Arad, 7 Maiŭ n.

Sâmbăta trecută s'a încheiat Sinodul din Arad, şi în cele două şedinţe din urmă cu maioritate de 30 s'a dat la ivélă şi s'a dovedit în mod oficial ceea-ce se scia dealtcum de mult.

La încheierea şedinţei din urmă adecă d-l Petru *Truţia,* în vorbirea, cu care a rěspuns presidiului, a declarat, că prin sinodul actual, séu mai bine ḑis, prin cele petrecute în acest Sinod, *s'a desèvîrşit agitaţiunea înscenată în diecesa Aradului dela mórtea metropolitului Roman încóce.* Care va sě ḑică s'a dovedit prin rostul numitului domn, că agitaţiunea de care vorbesce a fost pusă la cale anume, ca sě scótă în relief pe ómenii, carĭ în şedinţa din aceeaşĭ di de diminéţă *i-a pus în stăpânirea diecesei.*

A fost ales de vicariu la Orade cu 30 de voturĭ contra 20 bile albe d-l Mangra. In consistoriul din Arad a fost ales referent şcolar R. Ciorogariu, ér de asesorĭ onorarĭ Boţoc, Văţan, Stefănuţ, A. Rosa, Gerasim Serb ilegalul prot. al Belinţului şi alţii, pentru-că sistemul a dorit, ca prin aceste alegerĭ sě scie publicul, că la Arad ómenii, carĭ se laudă cu jertfe pentru biserică, cu înţelepciune şi chibzuială au numai un singur scop: de a-şĭ validita interesele lor personalĭ, şi că aicĭ la Arad biserica, după credinţa majorităţii, este numai pentru aceia, pe carĭ ei îi numesc „ai noştri“.

In aceste două şedinţe s'a věḑut şi adevěratul motiv, pentru care cunoscutul veteran V. *Babeş* şĭ-a depus mandatul, apoi motivul pentru care d-nii Dr. Iosif *Gall* şi Dr. Eugen *Mocsonyi* n'au participat la Sinod, ér d-l P. *Rotariu* a trebuit sě-l părăséscă în decursul sesiunei.

Póte sě fie surprinḑětor pentru publicul românesc, că după presiunile oficiale şi după ameninţărĭ de tot felul, după respingerĭ de protocóle fără motiv şi după multe alte abusurĭ sěvîrşite în alegerile sinodalĭ, aceştĭ ómenĭ n'au putut sě ajungă a avé pentru ei, decât numai numěrul de 30, va sě ḑică jumětate din membrii sinodalĭ.

Tot în şedinţa din urmă s'au votat budgetele ambelor consistorii în sumă cam de 130,000 de coróne, ca şi când ai bate în palme, ridicându-se la tóte fondurile sumele cu carĭ contribuesc la acoperirea budgetului; o chivernisélă acésta a averii bisericescĭ, care semnaléză sistemul nou în adevěrata sa lumină.

Pentru ajungerea acestui scop se vede, că de astă-dată nu s'a mai ţinut socotélă de prevederile cuprinse în conclusele anteriore sinodalĭ, ca din venitul fondurilor diecesane sě se întrebuinţeze pentru susţinerea consistoriului 3 părţĭ din 5, ér 2 părţĭ din 5 sě se capitaliseze. Comisiunea epitropéscă cu adevěrat a motivat acésta, că „din necesitate“ şi „pentru acum“ şi n'a amintit nimic, că budgetul se póte echilibra, décă se vor încassa regulat contribuirile dela comune şi restanţele, cu carĭ datoresc comunele fondurilor în contribuirile diecesane.

*

Cu privire la scirea adusă de „Budapesti Hirlap“ şi înregistrată cu reservă şi în numěrul nostru de erĭ, că sinodul din Arad ar fi luat cu privire la şcólele române din diecesă hotărîrea de-a se cere ajutor dela stat pentru ridicarea nivelului lor etc., ni-se comunică aḑĭ din partea d-lui profesor V. Goldiş, raportor al comisiunei şcolare sinodale, că nicĭ dênsul n'a făcut vre-o propunere, nicĭ *sinodul n'a luat vre-o hotărîre* de felul acesta.

Sinodul diecesan din Caransebeş.

Tóte şedinţele Sinodului au fost presidate de Preacuvioşia Sa d-l archimandrit Filaret *Musta,* fiind P. S. Sa indispus fisicesce.

Au fost presenţĭ la sinod 43 deputaţĭ, verificaţĭ însě au fost 56.

Din raportul general al Consistoriului diecesan ca senat bisericesc, se vede, că numěrul total al credincioşilor din diecesă a fost în an. 1899 de 387,769, *mai mult cu 860 suflete* ca în 1898. Numěrul botezaţilor *a întrecut* pe al rěposaţilor cu *2560,* s'au cununat în cursul anului 1899 părechĭ: 2769, *mai mult cu 431* ca în anul precedent. Pe teritoriul diecesei s'au aflat case locuite de credincioşĭ românĭ gr. or. 72,169, mai mult cu 541 ca în anul precedent. Comunităţĭ matre bisericescĭ 320, filii 39; bisericĭ 330; parochii 385.

La propunerea comisiunei financiare, al cărei referent a fost d-l Virgil Tomicĭ, sinodul a primit preliminarul pe an. 1901 cu 71,013 cor. venite şi 71,222 cor. spese, avênd a-se acoperi deficitul prin economisărĭ.

Se primesce propunerea Consistoriului privitóre la *modificarea statutelor fondului de pensiune* al funcţionarilor consistorialĭ şi al profesorilor. Anume se fac modificările următóre:

Se mai institue o categoriă nouă pentru acei funcţionarĭ şi profesorĭ, al căror salar trece peste 700 fl., până inclusive 1000 fl. Pensiunea maximală pentru acéstă categoriă sě se statoréscă cu 700 fl. Er pentru funcţionarii şi profesorii, carĭ au un salar mai mare de 1000 fl, pensiunea maximală sě se urce la 1000 fl.

§. 20 se modifică astfel: I. Pentru funcţionarii şi profesorii, carĭ au o dotaţiune mai mare de 1000 fl., şi carĭ prin urmare aparţin la categoria I., se statoresce pensiunea minimală cu 500 fl., şi maximală cu 1000 fl. şi anume: după serviciu de 10 anĭ 500 fl., care pensiune fundamentală la tot anul cresce cu câte 25 fl. până la împlinirea celor 30 anĭ de serviciu, când pensiunea va ajunge la suma maximală de 1000 fl.

II. Pentru funcţionarii şi profesorii, carĭ primesc salar, ce trece peste 700 fl. până insclusive 1000 fl., se statoresce pensiunea minimală cu 350 fl., ér pensiunea maximală cu 700 fl.

III. Pentru funcţionarii şi profesorii carĭ primesc salar anual ce nu trece peste 700 fl. se statoresce pensiunea minimală de 200 fl., ér pensiunea maximală de 400 fl.

Consistoriul se însărcinéză a face pregătirile de lipsă pentru înfiinţarea unui *internat pentru pedagogĭ.*

In şedinta a 5-a ţinută în 5 Maiŭ, care a fost cea din urmă, s'a restaurat consistoriul diecesan pe-un nou period de trei anĭ, fiind aleşi:

1) In senatul bis., asesor onorar: Dr. *Traian Badescu.* 2) In senatul şcolar: Asesor referent (vacant). Asesorĭ onorarĭ: Andreiŭ *Ghidiu,* George *Gaspar,* Mihaiu *Juica,* George *Pepa,* Ilie *Curescu,* Patriciu *Drăgălina,* Titu *Haţeg,* Ioan *Marcu,* George *Martinescu,* Ioan *Nedelcu.* 3) In senatul epitropesc, asesor ordinar: Traian *Barzu.* Asesorĭ onorarĭ: T. *Cioloca,* Spiridon *Şandru,* Dr. Petru *Barbu,* Ioan *Pinciu,* T. cav. de *Seracin,* Al. *Stancoviciu,* Const. *Burdea,* Iulian *Ianculescu,* Ioan *Budinţan,* Ioan *Topal.*

El murmură câte-va înjurăturĭ şi de-odată începe sě ţipe: „A, a, tolvaj, tolvaj!“ şi da cu pumnii în drépta şi în stânga vrênd sě se apere.

Ceilalţĭ 3—4 bolnavĭ aflătorĭ în sală nicĭ nu se sinchiseau de strigătele Ungurului şi stăteau impasibilĭ în paturile lor.

— „E alcoolic şi sufere de mania persecuţiunei“, ne spune internul.

— „Ăsta aşa strigă mereu, da îi trece“, complectă Rosenthal.

Intrăm în altă sală. O figură imposantă de popă, cu o barbă respectabilă, în care câte-va fire albe nu se potriveau de loc cu etatea lui, ne atrage atenţiunea.

— „Christos a înviat, părinte!“

— „Nu-i adevěrat!“

— „De ce?“

— „Décă nu este“.

— „Alcoolic“, ne şoptì internul. Alăturĭ alt preot.

— „Christos a înviat, părinte!“

— „Adevěrat, că a înviat. Daţi-mĭ un ban“.

— „Da ne cânţĭ ceva?“

— „Vě cânt“, şi începe „In Iordan botezându-te Tu Dómne“ etc.

— „Şi ăsta e alcoolic“.

— „Ei, uite Christos!“ strigă Rosenthal, arătându-ne pe unul, care trecea pe lângă noi cu un aer maiestatic.

— „Du-te dracului, Jidane, că te pun în cămaşa de forţă“, îi spune internul.

— „Nu pe mine, uite pe ăla, care spune, că el e Christos“.

Christos era un fost dascăl, astăḑĭ victimă a alcoolismului.

Intrăm în altă odaiă. Două paturĭ, o măsuţă de nópte, pe care era o călimară şi un condeiŭ. Ăsta era tot mobilierul. Un om înalt, voinic, bine făcut, sta rězimat de pat.

— „Bună ḑiua, domnule Caneli, dă-mĭ voiă sě-ţĭ present pe d-l procuror, d-l comisar şi martorii. Au venit sě facă anchetă în causa furtului de aḑĭ nópte“, îl agrăesce internul.

Ne privì lung câte-va minute pe toţĭ de-arêndul, apoi cu un gest teatral arătă uşa ḑicênd: „Inchideţĭ uşa!“ Mai cerù sě-i fim presentaţĭ încă odată, apoi ne ḑise: „D-Vóstră cunósceţĭ casul, nu e nevoiă sě vě mai spun nimic. Voi mulţumi aceluia, care îmĭ va face dreptate“.

— „'Mĭ dai voiă sě şed, d-le Caneli“, îi ḑise unul din noi, voind sě se aşeḑe pe pat.

— „Mě rog, cu plăcere, n'ai decât sě cerĭ o uniformă ca a mea şi patul acela şi aşa e liber!“

Am rîs cu toţii şi ne-am retras. Afară ne spune internul, că acest Caneli a fost odată ḑiarist. E internat de vre-o 5 anĭ. Are mania persecuţiunei. Ḑice, că nevasta lui e închisă de francmasonĭ în nisce catacombe. Tótă nóptea scrie, ér ḑiua dórme până la prânḑ, apoi iasă şi îşĭ face preumblarea prin grădină. Actualmente lucréză la modificarea terminilor bisericescĭ.

In fundul altei sălĭ un fost elev la şcóla de podurĭ şi şosele. Ni se plânge, că nu póte sě se odihnéscă. Cine-va îi pune pe sub pămênt nisce sîrme de telegraf şi de telefon.

— „Mi-am schimbat patul, dér de géba. Au săpat şi ei pe sub mine şi acum aşédă sîrmele pe sub pat. Incolo sunt bine!“

Eşim în altă curte. Erau vre-o 20 şi aci. La róta dela fântână învêrteau 6 inşĭ sě scótă apă. Ceilalţĭ se duceau de colo până colo.

— „Bine, mě Ioane, trébă e asta? Firea-i al dracului sě fii!“

Mě întorc şi věd pe unul la spatele meu ameninţând cu pumnii şi ţipând din ce în ce mai tare. Incepù apoi sě plângă şi sě înjure.

— „Haideţĭ, — ḑice internul, — că sě înfuriă. Ăsta e un criminal. A omorît pe altul. E alcoolic“.

Pe o portiţă mică trecem la femei. Rosenthal vré sě ne urmeze şi aci, dér internul îl opresce, ameninţându-l cu cămaşa de forţă.

In prima sală găsim o femeiă tîněră, de vre-o 18 anĭ. E un tip de frumseţă. — „D-şóră Wilhelmino, ce doresci?“ o întrebă internul în nemţesce. Cerù un creion şi o bucată de hârtiă. — „Aḑĭ broşa mea îmĭ dă voiă sě scriu“, ḑise ea.

SCIRILE DILEI.

— 25 Aprilie v.

Representanța comitatului Brașov va ține adunarea ei generală ordinară de primăvară în *15 Maiŭ* st. n. curent, la 9 óre a. m. în sala cea mare a Sfatului. Ședința comitetului permanent se va ține la 12 Maiŭ a. c. la 9 óre a. m.

Conferența interperlamentară. Étă programa lucrărilor acestei conferențe, care se va ține la Paris în sala ședințelor Senatului din palatul Luxemburg, la 31 Iulie viitor: 1) Raportul asupra resoluțiunei cu Nr. 6 dela conferența din Cristiania. 2) Organisarea „Uniunei Presei“ pentru pace și arbitragin internațional, după propunerea grupului Magyar. 3) Pacigenat (drepturile păcei în timp de rĕsboiŭ), după proiectul d-lui Caroles Descamps, senator. 4) Numirea membrilor noilor consilii interparlamentare. 5) Hotărîrea locului de reuniune a conferenței a XI-a.

Petrecere poporală ardelenéscă în Bucurescĭ. Ni-se scrie din Bucurescĭ cu data de erĭ, 7 Maiŭ st. n.: Duminecă séra 23 Aprilie st. v. (Sf. George) Societatea *„Dealul-Cumetriei“* a Românilor din *Vlădenĭ* (Transilvania), domiciliațĭ în Bucurescĭ, a dat un mare bal popular în sala *„Băilor Eforiei“* pentru sporirea fondurilor sale. Balul, grațiă activității deosebite, ce a desfășurat d-l *Mihail Stoenescu*, comerciant și președintele acestei societățĭ, precum și membrii comitetului, a succes peste așteptarea tuturor. — A participat lume multă și șĭ-a petrecut vesel și admirabil până în dorĭ de diuă. Scopul acestei societățĭ este ajutorarea membrilor ei în cas de bólă și de mórte, precum și sprijinirea *intereselor culturale naționale* ale Românilor din *Vlădenĭ*, prin înființarea unei bibliotecĭ poporale și a unei grădinĭ de copii. Felicitând din suflet pe inițiatorii și fundatorii acestei nouĕ societățĭ cu un scop atât de frumos, le dorim prosperitate și încoronarea activității lor în societate cu cele mai strălucite succese. — *M.*

Țarul Rusiei a plecat alaltăerĭ din Moscva la Petersburg.

Nenorocirea unui magnat maghiar. Br. Nicolau *Josika*, unul din personagiile marcante din aristocrația maghiară, a cădut dilele acestea jertfa unei nenorocirĭ. La 1 Maiŭ, baronul voind sĕ se culce, a rĕsturnat luminarea cu cămașa de nópte. Cămașa a luat foc, apoi întreg patul. Ajutórele i-au sosit prea târdiu, căcĭ flacările au causat rane grave pe corpul baronului, care la 7 l. c. a și murit în sanatoriul Herczel din Budapesta. Br. Josika avea etatea de 76 anĭ și era fiiul mai în vîrstă al romancierului ungur Josika Miklos.

Revolta țĕrănéscă din Bulgaria a fost de-ocamdată suprimată. Scirĭ sosite din *Rusciuc* spun, că s'a descoperit, că printre cei-ce procurau arme țĕranilor erau și membri din comitetul macedonean. S'au găsit prin mai multe sate manifeste revoluționare prin care poporul era învitat la lupta pentru luarea Macedoniei. — In Rusciuc a fost dus un nou transport de arestanțĭ. Unii din ei declară, că au fost pușĭ la cale și că li-sau dat banĭ și arme. Arestările continuă. Din Sofia s'a dus la Rusciuc un judecător militar și altul civil, carĭ vor asista tribunalul marțial la judecarea rĕsvrîtiților.

Poesiă primejdiósă. Din Valencia se scrie, că în fóia „Progresso“ a apărut dilele trecute o poesiă, din a cărei pricină 70 de ofițerĭ s'au dus la Jativa, ca sĕ céră satisfacțiă dela autor. Fiind că acesta n'a fost aflat, ofițerii au pătruns în tipografiă și au făcut pagube însemnate. S'a pornit cercetare.

Bulgarii fug în Serbia. Cercurile competente sêrbe au fost informate, că 15 familii bulgare, conținênd 87 membri, au părăsit Bulgaria pentru a-se refugia în Serbia; ele au cerut prefectului districtului de a-le primi în Serbia. După afirmațiunea refugiaților, 40 alte familii sunt la stația de frontieră Iawor, unde s'au refugiat cu vitele și tot avutul lor.

Rĕsboiul din Africa sudică.

Despre trecerea unei părțĭ din armata englesă peste rîul *Vaal* se telegrafézâ următórele:

Londra, 6 Maiŭ. Agenției „Reuter“ i-se anunță din Warrenton cu data de 5 l. c. că brigada lui *Barton*, la care aparține și generalul de diviziă *Hunter*, a trecut la Windsorton *peste rîul Vaal.* Burii au evacuat Windsorton și Klipdam și s'au retras spre nord. Generalul Barton persecută pe inimic.

Londra, 6 Maiŭ. Lord Roberts telegrafézâ cu data de 5 l. c.: Adĭ am ajuns la trei chilometri depărtare de țĕrmul rîului Vaal. Burii în mare numĕr țin ocupat celalalt țĕrm al rîului. Am atacat pe inimic cu foc de artileriă, ce a durat timp de trei óre, dér *n'am putut încă sĕ forțâm trecerea.* Intr'aceea infanteria călărétă sub conducerea lui *Hutton* a încunjurat flancul drept al inimicului și a trecut peste rîu. Colóna lui *Hamilton* a împiedecat erĭ unirea celor două colóne de resboiŭ ale Burilor. Cavaleria a făcut un asalt în contra Burilor, carĭ au fugit și au fost silițĭ sĕ-șĭ părăséscă morții și răniții. Brigada lui Barton s'a încurcat adĭ la Ruidan în luptă cu Burii și i-a alungat din posițiunile lor.

Londra, 6 Maiŭ. *Hutton* a trecut rîul Vet în mijlocul focului de tunurĭ și puscĭ a inimicului. — La banchetul dela „Royal Academy“ dat adĭ, la care a participat și regele Svediei și Norvegiei, precum și principele de Wales, ministru-președinte *Salisbury* a dat espresiune speranței, că deorece în Africa-sudică s'au început luptele decisive, orașul Mafeking va fi liberat și rĕsboiul se va sfîrși încurênd.

Corul rusesc național-vocal al *„Nadinei Slawiansky“*, care de câțĭ-va anĭ concertézâ prin orașele marĭ europene, unde și-a câștigat un frumos renume musical și a produs în tóte părțile mare sensațiune, s'a produs aséră pentru prima-óră și înaintea publicului brașovén. Am rĕmas încântațĭ de originalitatea și prestațiunile artistice ale acestui cor constătător din 35 persóne și dirigiat cu finețâ și pricepere de d-na Nadina Slawiansky. Programul compus mai mult din cântece poporale rusescĭ esecutate atât de corul vocal, cât și de orchestra numită Balalaica, care și-a luat numele dela instrumentul istoric rusesc cu trei córde (Balalaica) a produs viu interes și mare efect. Bărbații, femeile și copiiĭ în costume naționale vechĭ rusescĭ erau grupațĭ în jurul dirigentei Nadina Slawiansky, o aparițiune interesantă și impunĕtóre, care se distinge și prin marea bogățiă a costumului sĕu. Cu o legeră mișcare a mânei ea dirige corul, susțiind tot-odată, pe lângă copiiĭ din cor, întreg sopranul cu vocea ei cristalină și puternică.

E de neprețuit la acest cor profundul bas, ce s'a valorat atât de admirabil, precum și întreg ansamblul vocilor, care prin fina nuansare și trecerea sublim scărită dela forte la un minunat pianissimo, cum l'am audit cu deosebire în vestitul cântec *„Ei Uchnem“*. Asemenea în ce privesce interpetrarea cântecelor nu se póte aduce, decât numai laudă corului, care are o putere fermecătóre asupra auditorului.

Orchestra „Balalaica“ este și ea destul de originală și interesantă, deși instrumentelor primitive, de carĭ se servesce, le lipsesce farmecul tonurilor prime. De admirat este tocmai pentru acésta, cum Nadina Slawiansky a putut reuși a forma un ansamblu atât de frumos cu aceste instrumente.

Adĭ, Marțĭ, séra la 8 óre corul rusesc va da în cassa de concerte al doilea și ultimul concert în Brașov.

Convocare.

Despărțĕmêntul Făgăraș al Reuniunei învĕțătorilor românĭ gr. cat. din Archidiecesa de Alba-Iula și Făgăraș ișĭ va ține adunarea de primăvară Dumineca în *20 Maiŭ* st. n. c. în școla conf. din „Cincul mare“ la care cu tótă stima sunt învitațĭ toțĭ membrii acestui despărțĕmênt, precum și On. d-nĭ preoțĭ ca directorĭ școlasticĭ și toțĭ acei domnĭ, carĭ se interesézâ de prosperarea școlei poporale.

Program: 1) Diminéța la 8 óre participarea în corpore la serviciul divin. 2) Constatarea membrilor presențĭ. 3) Deschiderea ședinței. 4) Ascultarea esamenului de vară a școlarilor gr. cat. din acea comună. 5) Disertațiunea „Casa părintéscă și școla, și familiarisarea copiilor începĕtorĭ cu școla“, de Dim. Bulicrea. 6) „Aprețiarea esamenului și a disertațiunei. 7) Incassarea tacselor curente și restante, înscrierea de membri noi, precum și încassarea abonamentelor restante la „Foia școlastică, orĭ legitimarea achitărei acelora. 8) Cetirea și verificarea protocolului din adunarea trecută 9) Eventuale propunerĭ. 10 Defigerea locului și timpului adunărei viitóre. 11) Designarea prelegĕtorilor și disertanților pentru adunarea viitóre. 12) Alegerea unei comisiunĭ pentru verificarea procesului verbal. 13) Inchiderea ședinței. 14) Séra participarea la „producțiunea teatrală“ arangiată de învĕț. local cu tinerimea de-acolo.

Șinca-veche, 1 Maiŭ 1900.

Ioan Pop, președ. — *George Cosma*, notar.

NECROLOG. Din Lechința de Mureș ni-se anunță decedarea veteranului proprietar **Georgiu Ciaclan**, întêmplată erĭ, Lunĭ, în 7 Maiŭ n. c. la etatea de 70 de anĭ. Rĕposatul a fost și absolvent de teologiă. Inmormêntarea lui se va face mâne, Miercurĭ, în Lechința. 'L jălesc întristatul sĕu fiiu Alexandru cu soția sa Laura născ. Brustur ca noră, vĕd. Anica Muntean născ. Ciaclan ca soră. —

Dumnedeu sĕ-l odihnéscă în pace!

*

Funcționarii filialei „Albinei“ au făcut tinĕrului lor coleg decedat *V. Baboie* o înmormêntare frumósă Sâmbătă d. a. Intre cununile, ce împodobeau cosciugul, se remarcau două cununĭ frumóse din florĭ naturale, una dela funcționarii centralei cu inscripția: „Regretatului lor coleg“, a doua a funcționarilor filialei din Brașov cu inscripția: „Iubitului lor coleg“. Rugăciunile funebrale le-au îndeplinit doi preoțĭ și un diacon. A asistat un public numĕros.

ULTIME SCIRI.

Viena, 7 Maiŭ. Majestatea Sa monarchul a sosit adĭ la óra 1 și 20 min. din Berlin. La gara de Nord l'a așteptat public numĕros. Majestatea Sa a mers direct la Schönbrunn.

Londra, 7 Maiŭ. După scirĭ rĕspândite din isvor bur, liberarea Mafekingului e ca și fapt îndeplinit. Tot din isvor bur se vestesce, că comandantul *Lemmer a fost prins cu 3000 de ómenĭ la Wenterstream de Englesĭ.*

Londra, 7 Maiŭ. Generalul Hamilton a ocupat *Vynburg.*

Atașatul militar svedian *Allen*, care din tabĕra Burilor urmăresce cu atențiune rĕsboiul, a visitat pe președintele Krüger, care i-a spus următórele: „Ce putem sĕ facem noi, bieții Burĭ? 200,000 de Englesĭ s'au ridicat contra nóstră, și noi abia dispunem de 30,000 de luptătorĭ“. Allen spune, că afară de onóre, Burii au pierdut totul, dér totușĭ ei vor lupta până la ultima picătură de sânge.

Berlin, 7 Maiŭ. In cercurile diplomatice de aicĭ se afirmă cu tótă hotărîrea, că regele Daniei, *Christian*, va abdice la tron în favórea moștenitorului de tron Frideric.

Paris, 7 Maiŭ. La alegerile comunale de erĭ, naționaliștii și monarchiștii au avut succese frumóse.

Era condusă în tóte de-o broșă, pe care, firesce, o avea numai în închipuirea ei.

— „E isterică — ne spune internul. — A înebunit în urma unui atentat de viol. E de curênd aci“.

In fundul sălei o femeiă în vêrstă fuma. Îșĭ ardea fața cu țigara și apoi țipa. punênd vina pe alții.

Alăturĭ o altă femeiă alăpta un copil. I-l născuse acolo. N'am putut sĕ-l vedem, căcĭ ne spunea internul, că e fórte furiósă. E în stare sĕ arunce cu copilul în noi.

Intrăm în altă sală, în care găsim o fetiță *hydrocefal* și alta *microcefal.* Hydrocefalul era surdo-mută. Microcefalul scia în total vre-o 25 de cuvinte, dintre carĭ obicĭnuia mai des: „dă mĭ un ban.“

Am eșit în altă curte. Era plină de femei. Una ișĭ făcuse foc și sĕ încăldia. Alta rupea bucățĭ de pâne și lovia cu ele pe o altă nenorocită, care fiind în cămașa de forță nu putea sĕ riposteze. Am trecut repede printre ele și am întrat în o sală mare.

Ne ese înainte o Africană.

Fața ei négră ne atrase curiositatea. Vorbia franțuzesce, nemțesce și puțin unguresce. Ni-a cerut un ban, ni-a cântat, ni-a jucat un „csárdás“.

In timpul ăsta se apropiă de mine o femeiă tînĕră, îmĭ ia mâna și mi-o sărută. Ni-a sărutat mâna la toțĭ pe rênd și apoi s'a retras cu smereniă în un colț. Se apropiă o alta:

— „Domnule, î-s gata hărtiile mele?“

— „Ți-le aduc îndată“, îi rĕspund eu.

— „Uite, stau de 4 anĭ aicia, de 4 anĭ n'am vĕdut pe maica mea. Vréu sĕ merg și eu acasă, sĕ mĕ mărit, sĕ fiu și eu la casa mea“...

O altă femeiă stĕtea în pat și mĕ fixa mereu.

— „Domnule doftor, uite ăla grasu îmĭ place!“ și mĕ arată pe mine. Toțĭ rîdeau. Ea se uită la mine cu nisce ochĭ dulcĭ, rugătorĭ și mĕ întrebă:

— „Vii de séră?“

— „Viu, da pe unde sĕ întru?“

— „Uite pe aicĭ — și-mĭ arată o ușă, care da în grădină — da grijĭ sĕ nu te vadă cine-va“.

Am primit felicitările amicilor și am plecat.

In o celulă separată era d-na P., fostă profesóră. Ne primesce cu un surîs grațios pe buze.

— „Mĕ iertațĭ, că mĕ găsițĭ așa“. Era în picióre în pat. Fusese o frumsețe. Adĭ abia un superb șir de dințĭ îțĭ amintesc de dilele ei bune. E isterică și are mania grandórei. Ni-a vorbit pe un ton fórte vesel o mulțime de obscenitățĭ. Ni-am retras repede. Am eșit érășĭ în curte.

— „Trimiteți-mĭ de mâncare. N'am mâncat de adĭ diminéță; déu décă nu-i adevĕrat!“

Un rîs isteric, un rîs, care te înfiórâ însoția cuvintele ei. Printre gratiile ferestrei ișĭ arăta înc'odată șirul alb de mărgăritare.

Intrăm în altă curte.

O femeiă se repede la intern sĕ-i cârpéscă o palmă. El o prinde în brațe, parând astfel lovitura. S'a liniștit îndată.

Una în un colț al curții stĕtea pe brâncĭ, vorbia mereu singură și ișĭ făcea cruce. Alta ișĭ lipise două foi verdĭ în obrazĭ, și-șĭ pusese florĭ după urechĭ. Rîdea și bătea în palme când ne-a vĕdut.

In prima sală o Unguróică stătea ghemuită în pat. Cum ne-a zărit, a început sĕ țipe bătênd cu pumnul în palmă: „Tóte rumune jure... esküszik, esküszik!“

In altă odaiă d-na M., o frumósă brunetă cu nisce ochĭ negri, marĭ, visătorĭ. Alăturĭ altă femeiă mai bĕtrână. Amêndouĕ sunt „princese“. Ișĭ aștéptă acolo prinții.

La plecare eșim prin curtea bărbaților. Rosenthal ne iasă éră înainte și ne conduce fórte politicos până la pórtă.

Birjarul ne întrébă:

— „Sunteți toțĭ?“

Am mulțumit internului pentru bunăvoința, ce ne-a arătat'o, și am plecat.

Care mi-a făcut o mai adêncă impresiă, care e mai demn de plâns și de compătimire nicĭ adĭ nu pot sĕ-mĭ dau sémă.

Bucurescĭ, Aprilie 1900.

A. Petra.

Dela „Tipografia A. Mureşianu“ din Braşov,

se pot procura următórele cărţi:

Scrieri economice:

Pentru economii de vite este de nepreţuit folos marele şi valorosul op **Zootechnia** séu cultura generală şi specială a vitelor, de *Dr. George Maior*, profesor de agricultură la şcóla superióră din Bucurescĭ (Herĕstrĕu). Deşi am anunţat încă de astă-tómnă apariţiunea acestui preţios op, el n'a străbătut până acum în părţile de dincóce de Carpaţĭ. Adĭ însĕ se găsesce în deposit la Tipografia „A. Mureşanu“ în Braşov şi se póte trimite imediat orĭ cui îl cere. „*Zootechnia*“ este partea a treia din „*Manual de agricultură*“ al d-lui Maior, care a fost atât de călduros apreţiat din partea întregei presse române şi premiat şi din partea Academiei Române. „Zootechnia“ cuprinde *779 pag. format mare 4°* cu 225 figurĭ şi costă 8 coróne (cu posta recomandat 8 cor. 50 banĭ). Recomandăm economilor noştri de vite acéstă bogată scriere, până adĭ singură în felul sĕu în literatura română.

Tot dela Tipografia „A. Mureşianu“ se mai pot procura şi esemplare din *partea I* a Manualului: **Agrologia** séu „Agricultura generală“, 524 pag. à 5 cor., (cu posta rec. 5 cor. 50 banĭ) — şi partea II, „**Fitotechnia**“ séu cultura specială a plantelor cu 611 pag. şi 202 figurĭ. Preţul 8 cor., (cu posta rec. 8 cor. 50 banĭ).

„Cartea Plugarilor“ séu povestirĭ economice despre grădinărit, economia câmpului, crescerea vitelor“ etc. scrisă de *Ioan Georgescu*. Tractéză despre legumărit, gunoiŭ, lucrarea pământului, sĕmĕnăturĭ, vierit, pădurit, crescerea cailor, vitelor, găinţelor etc. Un esemplar de 90 pag. costă 25 cr. (plus 3 cr. porto). Acéstă carte a eşit numai acum de sub tipar.

„Stupăritul“, întocmit cu deosebire pentru popor, pentru începĕtorĭ şi pentru toţĭ iubitorii de acest ram al economiei, de *Constantin Dimian*, preot în Breţcu. O carte de 154 pag. format mare 8°. Preţul 80 cr. (cu posta 85 cr.)

Insoţirile de credit împreunate cu însoţirĭ de consum, de vêndare, de vierĭ, de lăptarĭ etc. Indreptare practică pentru înfiinţarea şi conducerea de astfel de însoţirĭ, de F. W. Raiffeinssen. *Ediţiunea a V-a.* Trad. de *Dr. A. Brote*. Editura Reuniunei rom. de agricultură din comit. Sibiiului. Conţine 227 pag. şi costă 80 cr. (Cu posta 90 cr).

*Cele mai de lipsă cunoscinţe despre **Legea veterinară*** — o carte fórte necesară pentru economii de vite. Editura Reuniunei române de agricultură din comitatul Sibiiului. Conţine 134 pag. format mare şi costă numai 30 cr. (cu posta 35 cr).

Cartea stuparilor săteni de Romul *Simu*. Cu mai multe ilustraţiunĭ in text. Editura Reuniunei române de agricultură din comitatul Sibiiului. Preţul 40 cr. trimis francat.

Grădina de legume, de *Ioan F. Negruţiu*, profesor în Blaşiŭ. Pentru poporul nostru, scrierea d-lui prof. Negruţiu e de cel mai mare folos practic şi, pe cât scim, în literatura nóstră de dincóce e singura scriere mai bună în acéstă materiă. Costă 25 cr. (plus 3 cr. porto).

*Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.***
*Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.***

Cursul la bursa din Viena.

Din 7 Maiu 1900.

Renta ung. de aur 4%.	117.—
Renta de coróne ung. 4%.	92.50
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	120.50
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	99.60
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	117.—
Bonurĭ rurale ungare 4%	92.50
Bonurĭ rurale croate-slavone	92.50
Impr. ung. cu premii	163.75
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin	138.75
Renta de argint austr.	98.85
Renta de hârtie austr.	98.50
Renta de aur austr.	116.90
Losurĭ din 1860.	136.—
Acţii de-ale Băncei austro-ungară	17.76
Acţii de-ale Băncei ung. de credit.	737.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit.	731.25
Napoleondorĭ	19.27
Mărcĭ imperiale germane	118.32½
London vista	152.80
Paris vista	96.51
Rente de coróne austr. 4%	98.10
Note italiene	91.—

Cursul pieţei Braşov.

Din 8 Maiu 1900.

Bancnota rom.	Cump.	19.—	Vênd.	19.04
Argint român.	Cump.	18.80	Vênd.	18.90
Napoleond'orĭ.	Cump.	19.20	Vênd.	19.29
Galbenĭ	Cump.	11.20	Vênd.	11.30
Ruble Rusescĭ	Cump.	252.—	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump.	118.20	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	21.40	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.—	Vênd.	101.—

Avis!

Biserica rom. gr. or. din Hĕrman **dă în licitaţiune publică spoitul ei pe dinăuntru.**

Doritorii au a se anunţa, eventual presenta **până în 4 (17) Maiŭ**, spre ase informa de condiţiunĭ la *Oficiul parochial*, aducênd cu sine şi mustre. Licitaţiunea publică şi eventualele oferte se vor pertracta **în 7 (20) Maiŭ a. c. la 2 óre p. m.**

Hĕrman (comit. Braşovului), în 25 Aprilie v. 1900.

(1—1). *Comitetul parochial.*

Nr. **4030**—1900

PUBLICAŢIUNE.

Pentru stabilirea contribuţiei după următórele venite pe anul 1900.

După §§. 16 şi 18 art. de lege XLIV din anul 1883 se aduce la cunoscinţa publică, că On. Direcţiă de finanţe r. u. din loc a trimis catalogurile la oficiul de dare orăşenesc pentru stabilirea dărei, şi anume:

1. Catalogul repartisărei dărei de pământ, care conţine pe toţĭ proprietarii de pământ.

2. Catalogul pentru darea după chiria caselor şi împărţirea lor după categorii.

3. Catalogul dărei după câştig clasa I şi II, conţinênd stabilirea dărei meseriaşilor, carĭ lucréză fără calfe; a calfelor de meseriaşĭ, diurniştĭ, servitorĭ etc. cum şi a proprietarilor de case şi capitaliştĭ din clasa II.

4. Catalogul contribuţiei după venit clasa IV, conţinênd pe toţĭ aceia, carĭ sunt angajaţĭ cu salar anual, cum şi amploiaţii de stat, municipii comunalĭ şi privaţĭ, servitorii, carĭ au pensiă de graţiă.

3. Catalogul partidelor, carĭ sunt obligate la contribuţiă după interese de capital şi rente.

Aceste catalóge sunt puse la disposiţia fiă-cărui contribuabil în decurs de 8 dile, adecă dela 7 Maiu până inclusiv la 14 Maiu 1900 st. n. dela 8 óre până la 12 óre a. m., la oficiul de dare orăşenesc.

Contra sumelor de contribuţiă stabilite în aceste catalóge pot recura contribuabilii şi anume:

a) Acei contribuabilĭ, carĭ au fost deja taxaţĭ cu vre-o dare din cele specificate şi anul trecut, în decurs de 15 dile, adecă **până inclusive 29 Maiu st. n 1900.**

b) Acei contribuabilĭ, carĭ pentru prima-óră sunt taxaţĭ cu vre-o categoriă de contribuţiă. Din catalógele indicate în decurs de 15 dile, dela diua în care li-s'au înscris în fóia de dare sumele, ce au a plăti. Recursul este a se adresa la On. Comisie administrativă prin On. Magistrat orăşenesc.

Recursurile date după espirarea acestor termine se vor respinge, ca întârdiate.

Tot-odată se provócă toţĭ contribuabilii sĕ se presente la oficiul de dare cu fóia de contribuţiă pentru a-se scrie în fóiă câtă contribuţiă li-s'a pătéscă.

Braşov, 30 Aprilie 1900.

1258,2—2. *Oficiul de dare orăşenesc.*

Sosirea şi plecarea trenurilor de stat reg. ung. în Braşov.

Valabil din 1 Maiŭ st. n. 1900.

Sosirea trenurilor în Braşov:

Dela Budapesta la Braşov:

I. Tr. acc. peste Arad la óra 5·7 m. dim.
II. Trenul de persóne la óra 8 dim.
III. Tr. accel. peste Clușiŭ la ó. 2·9 m. p. m.
IV. Trenul mixt la óra 10·25 min. séra.

Dela Bucurescĭ la Braşov:

I. Trenul mixt, la óra 6.58 min. dim. (care circulă numai Vinerea dela Predeal).
II. Trenul accel. la óra 2·18 min. p. m.
III. Trenul mixt, la óra 9 27 min. p. m. (din Maiu 15 — 15 Sept.)
IV. Trenul acelerat, la óra 10·14 m. séra.
V. Tren de pers. la óra 2.10 min. p. m. (din 1 Iulie, Joia şi în tóte sărbătorile).

Dela Kezdi-Oşorheiu la Braşov:

I. Trenul de persóne la óra 8·25 m. dim. (are legătură cu St.-Georgĭ, Ciuc-Sereda şi Ciuc-Gyimes).
II. Trenul de pers. la óra 1·51 m. p. m.
III. Trenul mixt, la óra 6·48 m. séra (are legătură cu Ciuc-Sereda).
IV. Tr. mixt, la óra 10·4 m. séra (dela Sf George, în Iul. 1 — 15 Sept. în tóte sărbătorile).

Dela Zĕrnescĭ la Braşov (gar. Bartolomeiu).

I. Trenul mixt la óra 7·2 min. dim.
II. Trenul mixt la óra 1·12 min. p. m.
III. Tr. mixt la óra 8·18 min. séra.

Dela Ciuc-Ghimes la Braşov:

I. Trenul de pers. la óra 8·25 m. dim.
II. Trenul de pers. la óra 1·51 m. p. m.
III. Trenul mixt la óra 6·48 min. séra
IV. Tr. mixt la óra 10·04 min. séra (din Palanca dela Iul. 1 — 15 Sept în tóte sărbătorile).

Plecarea trenurilor din Braşov

Dela Braşov la Budapesta:

I. Trenul mixt la óra 5·8 min. dimin.
II. Tr. accel. (peste Clușiu) la ó. 2·45 m. p. m.
III. Trenul de pers. la óra 7·48 min. séra.
IV. Tr. acc. la óra 10·26 min. séra. (Arad)

Dela Braşov la Bucurescĭ:

I. Trenul de persóne la óra 3·55 m. dim.
II. Trenul mixt la órele 11 a. m.
III. Trenul accel. la óra 2·19 min. p. m. (ce vine pe la Clușiu).
IV. Tr. acc. la óra 5·14 m. dim. (dela Arad).

Dela Braşov la Kezdi Oşorheiu:

I. Trenul de pers. la óra 5·19 min. dim. (are legătură cu Tuşnad, Ciuc-Szereda, la óra 3·20 min. nóptea.
II. Trenul mixt la óra 8·50 min. a. m.
III. Trenul de pers. la óra 3·15 m. p. m. (are legătură cu linia Tuşnad-Ciuc-Szereda).

Dela Braşov la Zĕrnescĭ (gar. Bartolomeiu).

I. Trenul mixt la óra 9·2 min. a. m.
II. Trenul mixt la óra 5·26 min. p. m.
III. Tr. mixt, la óra 9·30 min. séra.

Dela Braşov la Ciuc-Gyimes:

I. Trenul de pers. la óra 5·19 min. dim.
II. Trenul mixt la óra 8·50 min. a. m.
III. Trenul de pers. la óra 3·15 min. p. m.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numĕrul à **10 fil.** se vinde la librăria **Nic. I. Ciurcu** şi la **Eremias Nepoţii.**

AVIS.

Prenumeraţiunile la **Gazeta Transilvaniei** se potŭ face şi reinnoi ori şi când dela 1-ma şi 15 a fiă-cărei luni.

Domnii abonaţĭ sĕ binevoiască a arăta în deosebĭ, când voiesc ca espedarea sĕ li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se abonéză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămurit şi sĕ arate şi posta ultimă.

Administraţ. „Gaz. Trans.“